

STOR FORSKEL PÅ UDGIFTEN TIL MINERALER PÅ ØKOLOGISKE MALKEKVÆGBEDRIFTER

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Udgifter til indkøb af mineraler til økologiske malkekøer er stigende, og mellem bedrifter varierer udgiften fra 2 til 6 øre per kilo EKM. Det viser udtræk fra økonomidatabasen Ø90.

Produktionsprisen for mælk er afgørende for indtjeningen i økologisk mælkeproduktion, og i den løbende optimering skal alle udgiftsposter derfor vendes.

Projektet "Styrket konkurrenceevne i økologisk mælkeproduktion" viste stor forskel mellem bedrifter med hensyn til indkøb af foder - og herunder også udgifter til mineraler og vitaminer (Munk, 2016)

En analyse på data i regnskabssystemet Ø90 har derfor set nærmere på udgiften til indkøb af mineraler og vitaminer på økologiske malkekvægbedrifter. Formålet var at afdække forskelle mellem bedrifter og at undersøge, om udgiften til indkøb af mineraler ændrer sig over tid.

STOR FORSKEL MELLEMBEDRIFTER

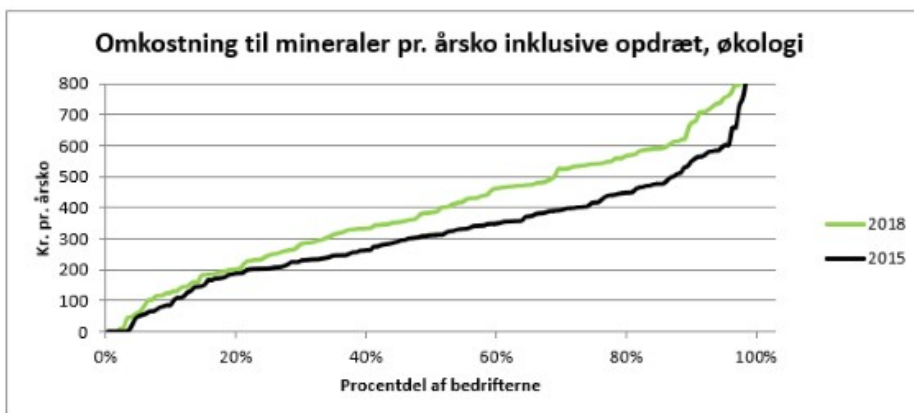
Figur 1 viser en opgørelse over udgiften til mineraler per årsko (inklusive opdræt) for årene 2015 og 2018. Figuren viser udgiften i kroner per årsko opgjort i fraktiler.

I den lave ende af skalaen brugte den femtedel af de økologiske mælkeproducenter, som i 2018 købte færrest mineraler, knap 200 kroner per årsko eller derunder.

I den høje ende brugte en femtedel af besætningerne godt 550 kroner per årsko eller mere. Halvtreds-procent fraktilen er på 385 kroner per årsko.

Opgørelsen over udgifter til indkøb af mineraler og vitaminer stammer fra økonomi-data fra cirka 200 økologiske malkekvægbedrifter i Ø90.

Udgifterne til indkøb af mineraler i figurene er inklusive udgifter til opdræt. Der kan således være variation mellem bedrifter i forhold til hvor stor en del der går til køer og opdræt, da antallet af opdræt per årsko svinger meget mellem bedrifter (i aktuelle data fra 0,6 til 1,2).

Figur 1. Fraktalanalyse over udgiften til mineraler per årsko på økologiske bedrifter med malkekvæg

UDGIFT TIL INDKØB AF MINERALER ER STIGENDE

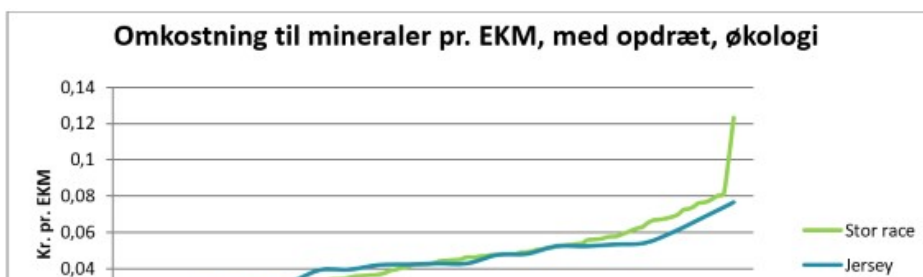
Figur 1 sammenligner også udgiften til indkøb af mineraler og vitaminer i 2018 (grøn kurve) med udgiften i 2015 (sort kurve) – og her er der sket en generel stigning.

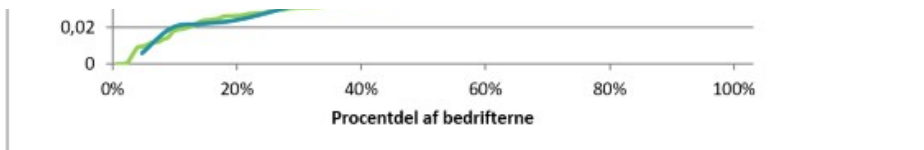
Ved 80 procent fraktilen er udgiften i løbet af de tre år steget med cirka 120 kroner per årsko. På bedrifter, der bruger færre penge til mineraler, er der også sket en stigning, men på et lavere niveau.

Tilgængelige data for bedrifterne gør det ikke muligt at lave en nærmere analyse, der kan forklare den stigende udgift til mineraler og vitaminer.

FRA 2 TIL 8 ØRE PER KILO EKM

Figur 2 viser udgifterne til mineraler opgjort per kilo EKM med en opdeling på holstein og jersey. I den lave ende udgør udgiften til mineraler og vitaminer to øre per kilo EKM mod seks-otte øre i det høje interval.

Figur 2. Fraktalanalyse over udgiften til mineraler per kilo EKM på økologiske bedrifter med mælkeproduktion opdelt på holstein og jersey

INGEN FORSKEL MELLEM HOLSTEIN OG JERSEY

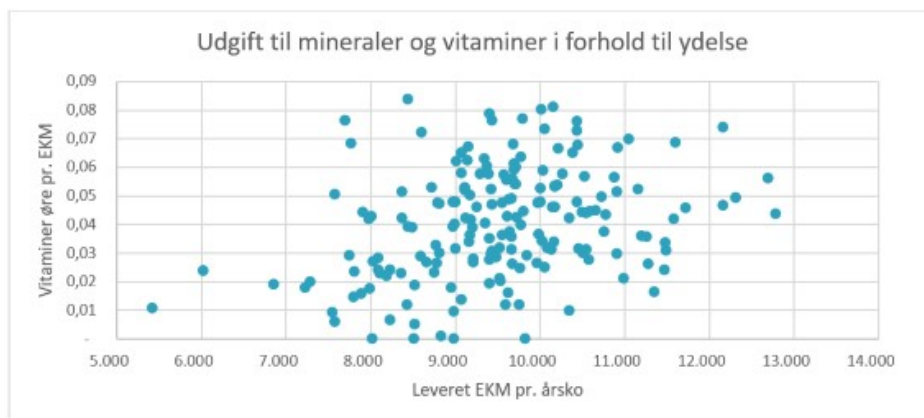
Figur 2 viser også udgiften til indkøb af mineraler og vitaminer opdelt på race, og der er generelt ingen forskel mellem holstein og jersey, som stort set fordeler sig ens op gennem fraktilerne.

Data blev også analyseret for, forskel mellem mindre og større bedrifters udgifter til indkøb af mineraler og vitaminer. Men udtrykt per årsko eller per kilo EKM var der ingen sammenhæng mellem antal årskøer på bedriften og udgiften til mineraler.

INGEN SAMMENHÆNG MELLEM YDELSE OG UDGIFTER TIL MINERALER

Figur 4 viser et plot over udgiften til indkøb af mineraler og vitaminer i forhold til besætningens ydelsesniveau. Som det fremgår, er der ingen klar sammenhæng.

Figuren viser, at enkelte økologiske bedrifter ikke har udgifter til indkøb af mineraler og vitaminer overhovedet. Det ses ikke for bedrifter med ydelse på over 10.000 kilo EKM.

Figur 3. Udgift til indkøb af mineraler og vitaminer i forhold til ydelsesniveau.

LIGGER MIN BESÆTNING HVOR DEN SKAL?

Den store variation mellem besætninger illustrerer, at der på nogle økologiske bedrifter kan være behov for at se niveauet for mineraltildeling efter og justere til i forhold til de gældende DMS-normer. Både over- og underforsyning med mineraler og vitaminer er således uønsket og

skidt for økonomien.

Behovet for indkøb af mineraler og vitaminer kan variere mellem bedrifter i forhold til indholdet i grovfoder og de øvrige foderemner. Mange økologer køber kraftfoderblandinger med indhold af mineraler, og det sænker alt andet lige behovet for separat indkøb af mineralblanding.

Overforsyning og unødvendigt indkøb af mineralblanding er uøkonomisk og et overforbrug svarende til for eksempel 2 øre per kilo EKM betyder en unødigt udgift på 30.000 kroner per år i en besætning med en årlig produktion af 1,5 mio. kilo mælk.

HENVISNINGER:

Munk, A. 2016. Styrket konkurrenceevne i økologisk mælkeproduktion:

https://www.landbrugsinfo.dk/Kvaeg/Dansk-Kvaeg-kongres/Sider/Dias-7-Reducer_produktionsomkostningerne__ArneMunk_3692.pdf?download=true

Justesen, N. 2019. Bruger du for mange penge på mineraler? Fagmagasinet Kvæg, juni pp. 44-45.